Rec

Carme

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Carrer del Progrès
Emplaçament Tram visible al sud del nucli urbà, des del carrer del Progès.

Coordenades:

Latitud: 41.53111
Longitud: 1.61911
UTM Est (X): 384801
UTM Nord (Y): 4598639

Classificació

Número de fitxa 08048 - 37
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Medieval Modern Contemporani Popular
Segle XIII-XX
Any 1214
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: La conservació no és igual a tot el recorregut, tot i que en els últims temps s'ha rehabilitat i recuperat algún tram.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Lúdic
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Carme. Avda. de Catalunya, 2. 08787 Carme.
Fitxes associades:
Nucli antic
Molí de Ca la Santa
Molí de Carme
Autoria de la fitxa Jordina Sales Carbonell; Natalia Salazar Ortiz
Data de registre de la fitxa: dt., 08/06/2010 - 02:00

Descripció

El rec de Carme s'origina per una resclosa situada al terme d'Orpí, a l'alçada de Can d'en Pont. Presenta un recorregut aproximat de 6 km i pren l'aigua de la riera de Carme. Segueix per l'esquerra de la riera fins a l'indret de la Fàbrica Nova, a sota del barri de Can Bou (municipi d'Orpí). Travessa la riera per un pont i va a parar a la banda dreta fins a desguassar a la passera de Cal Ros, després de travessar el poble en ziga-zaga. Entre la Peixerina i Cal Cundo agafa la derivació del Rec Xic, d'1 km de llargada. Els trams inicialment soterrats del rec es van construïr amb el sostre alt, de fins a dos metres, de manera que hi poguessin accedir les persones per fer les netejes periòdiques. En alguns trams del seu recorregut el rec s'han cobert, tot i que originalment es presentava descobert. Les riberes d'aquesta infraestructura hidràulica presenten actualment ombra i humitat, fet que les fa ideals per al passeig i el lleure; de fet part del rec urbà s'ha habilitat amb aquesta finalitat.

Història

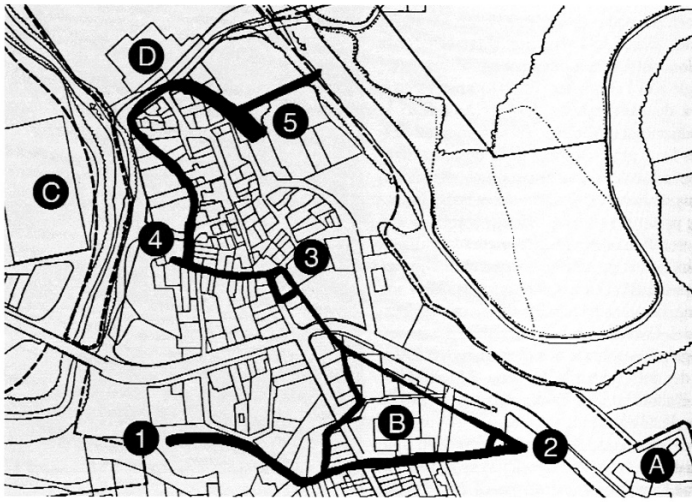
La primera menció coneguda del Rec de Carme és de l'any 1214, quan Ramon de Claramunt donà llicència per l'establiment d'un molí fariner, tot i que es pensa que els orígens d'aquesta infraestructura hidràulica poden ser anteriors.
El 1790, en resposta a l'estat de de les aigües i les seves infraestructures de les diverses poblacions, en els qüestionaris de Francisco de Zamora el poble de Carme declara: "El agua que se bebe en este lugar es de muchas fuentes que la circundan abundantemente, y como el agua que va a los molinos y fábricas de papel pasan por una assequia por el arrabal y por el pueblo, allí abreban y laban sus ropas con facilidad".
Efectivament, el rec de Carme no només donava força motriu als molins paperers, bataners i fariners, sinó que era també de gran utilitat per rentar la llana, tenyir-la i batanar-la, així com per rentar la roba domèstica, per regar els horts (bona part de la població està encara rodejada per un gran nombre de petits horts), per refredar els alambins de les fassines d'aiguardent, per amarar la calç viva, per rentat els cups i botes, per moure els trulls de moldre olives, etc. Tot plegat quedà detallat en una concòrdia notarial feta l'any 1775 (Llibre de la Concòrdia de les Aigues del poble de Carme). L'arribada de l'electricitat a Carme l'any 1919 relegà el rec a un segon plà, ja que la nova energia es va mostrar més adient alhora de fer augmentar la producció dels molins paperers.
Durant 2009 es va arranjar part del rec en el seu recorregut urbà per Carme, de manera que el seu mur de contenció ara serveix també de pas per als vianants. Des de feia uns quants anys, a la zona propera a les Flors, el rec tenia uns deu metres del seu recorregut en perill d'esfondrament perquè l'aigua del mateix rec s'havia endut la terra de sota. Dins la mateixa actuació es va fer també la neteja d'aquells trossos de rec que acumulaven pedres, sediment i brutícia que impedien que l'aigua arribés al poble amb tota la seva capacitat.

Bibliografia

LLUSIÁ DELMASES, Modest (1965): El llibre dels paraires de Carme, ed. Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada, Igualada.
MERCADER, Miquel A. (2000): "Descobrir el Rec de Carme", Les Fonts de Carme, 3, Associació El Forat dels Graus, p. 2.
PRADES, Ricard (2000): "Rec de Carme. Traçat urbà", Les Fonts de Carme, 4, Associació El Forat dels Graus, p. 53.
RIBA GABARRÓ, Josep (2000): "Utilitats agrícoles i industrials de la riera i del rec de Carme", Les Fonts de Carme, 2, Associació El Forat dels Graus, p. 14-15.

SELLARÈS POCH, Jordi (2002): "Concòrdia de les aigües del rec de Carme", Les Fonts de Carme, 8, Associació El Forat dels Graus, p. 134-135.
TORRAS, Josep M. (1993): La comarca de l'Anoia a finals del segle XVIII. Els "qüestionaris" de Francisco de Zamora. Biblioteca Abat Oliba, 122. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona.

1. Safareigs
2. Fàbrica de telers (Ondulats Carme)
3. "La Roda" - "Quecau" - Plaça d'Espanya
4. Placeta de l'Alegria
5. Molí de Carme

A. Ajuntament
B. Església
C. Camp de Futbol
D. Cal Flo